

ROZMAGAĆ SIĘ (11) *vb impf*

się (10), się (1).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w roz-); *pierwsze a pochylone, drugie jasne*.

inf rozmagać się (2). ◇ *praes 3 sg* rozmaga się (1). ◇ *3 pl* rozmagają się (1). ◇ *praet 3 sg m* rozmagał się (2). *f* rozmagała się (2). *n* rozmagało się (1). ◇ *3 pl m pers* rozmagali się (1). ◇ *con 3 sg n* by się rozmagało (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (dwa z niżej notowanych przykładów).

Stawać się mocniejszym i/lub silniejszym (11) :

a. *O ludziach* (4) :

α. *Stawać się potężniejszym (też o Bogu)* (2) : [(arg) Drugie Widzenie vkázáno Ezdráfłowi/ o mężu który z morzá wyffedł [...] (-) A oto z morza wiatr powftawał/ aby zburzył wśyfłtkie wały iego. A wzrzałem/ ze fie rozmagał on człowiek/ z tyfiącmi niebieskiemi [*convalescebat ille homo cum milibus caeli*] *Leop 4.Esdr 13/3 (Linde).*]

rozmagać się w czym [= dzięki czemu] (1): otoż on człowyek który Bogá fwego/ Nye pokládał nigdy łoby zé fwe wfpomożeny [...] Iż też vfał ná kázdy čás w fwych bogactw wielkości/ A rozmagał fie tu dziwny w ich krotkyey próżności/ Nic nye myflac iż to bárzo fą rzeczy nye trwałe *LubPs N5*.

Zwrot: »co dzień to więcej się rozmagać« (1): Tego czáfu [w 1525 r.] chłopstwo co dzyeń to więcej rozmagało fie/ ktore był Senat Cefárzki ná mawamy [!] przed tym przez połfy máło v fkomnił *BielKron 201v*.

β. *Rozmnażać się i zajmować większe terytorium* (2) :

rozmagać się gdzie [= po jakim terytorium] (1): *BielKron 162v*; [Po potopie gdi fie lud poczał rozmagać ná fwiecie/ napirwey v Bábilończykow Nemroth poczał pánować fin Chámow *BielKron 1551 3v (Linde)*].

Zwrot: »rozmagać się co dalej to więcej« (1): A gdy ięli kopác [*Lech i jego lud*]/ orác/ w krotkim czáfu ięli fie rozmagać co dáley tho więcej *BielKron 318*.

Szereg: »szerzyć się a rozmagać« (1): Longobárdowie będąc cudzozyemcy/ fzerzyli fie á rozmagáli bárzo po wżey Włofkiew zyemi *BielKron 162v*.

b. *O zjawiskach społecznych (zwłaszcza negatywnych): rozprzestrzeniać się* (6) :

rozmagać się między kim (1): widząc thedy Pan Bog (fwięte piśmo powieda) iż fie wielka złość ná zyemi rozmaga między ludźmi/ [...] z żałością tego żywał iż człowieká fтворzył *BielKron 4v*.

Zwoty: »co dalej to barziej się rozmagać« (2): A gdy iuż co dáley to bárzyey [*podczas oblężenia Jerozolimy przez Tytusa*] včífk fie rozmagał/ to ieft/ fmród/ mor/ niewola/ głód [...] *BielKron 147, 8*.

»dalej [= coraz bardziej] się rozmagać« (1): Máxymilian Cefarz gdy fie dowiedzyał o Luterowym piśaniu/ piśał do Leoná Papieżá/ áby w čás temu zábieżał/ by fie tho dáley nie rozmagało/ bo w tym fzkodliwe miefzkánie. *BielKron 193v*.

»na wszystkie strony się rozmagać« (1): Gdy fie náuka Luterowá náwśyfłtki ftrony rozmagała w Niemcech Duchowieńftwo [...] vciekli fie ná fkárgę do ftarfzych ná vrzędzie. *BielKron 201v*.

W przén (1) : zginęła iákmiarz v nas wiára/ zágálła miłość y wśzelka zbożność. Ciemności fie znou rozmagaia. y ine znáki gniewu Bożego iáwnie fie okázuią. *BudNT a4*.

c. *O przeżyciach indywidualnych (chorobie, bólu itp.): nasilać się (1) :*

Zwrot: »co dalej to bardziej się rozmagać« (1): Co dąley to bårzyey poczęłá fie w nim chorobá rozmagáć. *BielKron* 387.

Synonim: **a.β.** rozmnażać się.

Formacje współrdzenne cf 2. MOC.